

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULŪ L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Seriile străinătății nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămît.

Nr. 218.

Duminică, 4 (16) Octomvre.

1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Octomvre 1887 st. v., s'au început un nou abonament pe triloniul Octomvre, Novembre și Decemvre la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei luni 3 fl.	pe trei luni 10 franci
„ șese „ 6 „	„ șese „ 20 „
„ unu anu 12 „	„ unu anu 40 „

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponul numărul fășiei sub care au primită diarulul.

Domnii cari se vor abona din nou să binevoescă a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

BrașovŪ, 3 Octomvre 1887.

Deodată cu scrisoarea d-lui generalŪ Doda către președintele dietei unguresci, foile din Peșta au publicatŪ proiectul de rĂspunsŪ la discursul tronului, ce l'a prezentatŪ comisiunea de adresă camerei deputaților din Peșta.

În acestŪ proiectŪ, care de astădată a eșitŪ mai lungŪ ca ori și când, se face îndată la întroducere următorea caracteristică afirmare:

„...pe calea pacificei cuceriri și pe lângă deplina respectare a drepturilor naționalităților diferite s'a pututŪ consolidă înlăuntru idea de statŪ maghiarŪ astfel, încătŪ de aici încolo nu-o mai pĂte amenința din nici o parte unŪ pericolŪ seriosŪ...”

Nu numai odată ni s'a datŪ ocaziune a arăta câtŪ de multŪ divergĂză pĂrerile Ungurilor de ale nĂstre în ceea privesce așă numita „ideă de statŪ”. Este în adevĂrŪ bĂtĂtorŪ la ochi, cĂ Ungurii dela putere vorbescŪ totŪ numai de o „ideă de statŪ” și de consolidarea acestei „idei”, Ăr nu de statŪ însuși și de consolidarea lui în sensul adevĂratŪ alŪ cuvĂntului. Este clarŪ cĂ „ideia” despre unŪ statŪ nu e încă statulŪ însuși așă cum se prezentă elŪ în realitate, „ideia” nu coincide încă cu statulŪ ci presupune pe cineva, care vrea sĂ se înalțe peste statŪ, alcătuiindu-lŪ în gĂndulŪ sĂu dupĂ a lui judecată și poftă, nu dupĂ exigențele existenței sale reale.

AcelŪ „cineva” scimŪ cine este. Mai în fĂcare zi ni se spune, cĂ în statŪ suntŪ anumiți și privilegiați „purttĂtori” ai ideei de statŪ și totdeuna ni-se asigurĂ cĂ aceștia suntŪ și potŪ fi numai Ungurii.

RĂmĂne deci a se constata, decĂ în adevĂrŪ idea Ungurilor despre statŪ s'a consolidatŪ așă precum pretinde amintitulŪ proiectŪ de adresă, Ăr de-o consolidare a statului însuși cum ni-se înfĂțișĂzĂ elŪ în realitate cu diferitele lui popĂre, limbi, datine și obiceiuri nu pĂte fi vorba pe câtŪ timpŪ nu va fi doveditŪ, cĂ s'a aflatŪ modalitatea spre a împĂca pe deplinŪ tĂte aceste popĂre, limbi, datine și obiceiuri. Acestă credemŪ cĂ o vorŪ concede însuși adversarii nĂștri decĂ nu în fața nĂștrĂ și a lumii, celŪ puținŪ în convorbirile dintre ei.

Înșiși autorii proiectului de adresă vorbindŪ despre consolidare n'au pututŪ sĂ nu și aducĂ aminte de drepturile naționalităților. Ei susținŪ cĂ „consolidarea ideei de statŪ maghiarŪ” s'a putut face „pe calea cuceririi pacifice și pe lângă respectarea drepturilor diferitele naționalităților.”

Las' cĂ cuvĂntulŪ „cucerire” este alesŪ fĂrte nenorocosŪ, cĂnd se tractĂzĂ de a da expresiune pĂrerii, c. naționalitățile arŪ fi mulțamite cu starea lucrurilor, Ăr ce valĂre reală pĂte avĂ simpla afirmare a proiectului de adresă, cĂ drepturile naționalităților s'au respectatŪ? Este prin

acĂstĂ afirmare doveditŪ, cĂ diferitele naționalități nu mai au nici o plĂngere și cĂ suntŪ deplinŪ mulțamite? Este doveditŪ măcarŪ, cĂ afirmarea însuși, încătŪ privesce respectarea pretențiilor drepturi, nu este numai o frasă, o idee fĂrĂ basă reală?

AmŪ cĂutatŪ cu atențiune încordatŪ sĂ aflĂmŪ în proiectulŪ de adresă măcarŪ unŪ singurŪ pasagiu, care sĂ justifice afirmarea de mai susŪ, Ăr n'amŪ aflatŪ nici unŪ singurŪ cuvĂntŪ justificativŪ.

CredeamŪ, dupĂ ce amŪ cititŪ introducerea, cĂ vomŪ afla mai josŪ vr'unŪ pasagiu cam de urmĂtorulŪ cuprinsŪ: *Maiestate!* aici alĂturi cu noi se aflĂ reprezentanții liberi nleși ai diferitelorŪ țĂri și naționalități de sub corĂna s-lui StefanŪ, cari împreunĂ cu noi vĂ asigurĂ, cĂ fiindŪ garantatĂ existența națională și drepturile acestorŪ țĂri și popĂre ađi nimicŪ nu mai pĂte turbi ra buna înțelegere și pacea dintre factorii ce compunŪ acestŪ statŪ.

Ăr în loculŪ unei asemenea constatĂri amŪ cititŪ nu în proiectulŪ de adresă, ci în scrisĂrea generalului Doda publicatĂ alĂturi cu elŪ, cĂ trei milioane de RomĂni din Transilvania și Ungaria nu suntŪ ađi de locŪ reprezentați în dieta din Peșta și cĂ ei au ajunsŪ a fi chiar scoși din cadrulŪ constituțiunii.

AcĂsta este „consolidarea,” care sĂ pĂtĂ da peptŪ cu ori ce pericolŪ?

D-lŪ generalŪ TraianŪ Doda a adresatŪ alegĂtorilorŪ sĂi următorea scrisĂre prin care le face cunoscutĂ retragerea sa din dietă, împĂrțĂșindu-le totodatĂ și cunoscutĂ scrisĂre ce a adresatŪ o președintelui dietei:

CĂtrĂ alegĂtorii din cerculŪ Caransebeșiu.

Iubiți alegĂtori! Atunci, cĂnd prin re alegerea mea de deputatŪ dietalŪ alŪ cercului Vostru pentru a șeseĂrĂ m'ați onoratŪ cu încrederea VĂstrĂ, prin acĂsta considerĂndŪ împrejurĂrile actuale m'ați datŪ într'una impulsulŪ spre unŪ pasŪ fĂrte seriosŪ și importantŪ, care intrĂ împrejurĂri normale, sĂnĂtĂse — nici usitatŪ nu e, nici justificatŪ n'ar fi, care însĂ între împrejurĂri politice nesĂnĂtĂse ca acelea, în cari se aflĂ astĂđi statulŪ nostru publicŪ și în elŪ a nĂștrĂ iubitĂ națiune în deosebĂ, mie mi se impune ca unŪ actŪ de împlinire a unei înalte datorințe morale.

Am trĂmisŪ adecĂ dietei unguresci declarațiunea mea în scrisŪ, cĂ nici voiu participa la lucrĂrile ei, nici ca alesŪ deputatŪ mandatulŪ meu nu-lŪ voiu depune.

Am fĂcutŪ acestŪ pasŪ în deplinĂ consciință, cĂ comitŪ unŪ actŪ de pasivĂ renitență contra legii, Ăr l'am fĂcutŪ, a trebuitŪ sĂ-lŪ facŪ sub presiunea nenaturalĂrĂ impregiurĂri politice, în cari ne aflĂmŪ, și a mai înalțĂrĂ considerățiunii morale, cari a le ignora nu este permisŪ cetĂtĂnului de omenĂ, de unde și iau asuprĂ-mĂ rĂspunderea, deplina rĂspundere pentru acestŪ actŪ, atĂtŪ fața de Voi, cĂtŪ și fața de națiune și de lumea intrĂgĂ.

Pre cĂnd pentru mai bunĂ orientare a VĂstrĂ, conformŪ datorinței mele, vinŪ a VĂ aduce la cunoscință atĂnsulŪ pasŪ alŪ meu, facŪ într'una sĂ urmeze traduce în limba maternĂ, în întregŪ cuprinsulŪ lorĂ, literale, ce am adresatŪ în acĂstĂ privință Escelenței Sale d-lui Toma de PĂchy, președinte alŪ casii reprezentanților țĂrii.

Cetiți, examinați, cĂmpĂniți și consultați între Voi, și faceți-VĂ judecata.

Nu mai încă douĂ lucruri am a VĂ pune la inimă. Pentru cazulŪ de necredutŪ, ce nici nu potŪ, ni-i nu voiu a-lŪ presupune, cĂ pașulŪ meu n'ar fi aprobatŪ de Voi, încă de pe acum din capulŪ locului trebuie sĂ VĂ facŪ cea mai limpede declarațiune cĂ, în consciința mea de împlinire cu credință și onĂre a datorinței mele cĂtrĂ TronŪ și cĂtrĂ națiunea mea, reprobarea VĂstrĂ de locŪ nu m'ar altera; ați face însĂ prin aceea Voi inși-vĂ trista mărturiĂ înaintea națiunii, cĂ nu ați fi fii demni ai acelei națiuni, pentru a cĂrei onĂre națională

astĂđi chiĂmatŪ este a se espune alŪ Vostru cercŪ electoralŪ. Ăr decĂ aprobați pașulŪ meu, precum sunt deplinŪ convinsŪ cĂ lŪ aprobați, atunci aminte sĂ VĂ fĂi, cĂ se lucrĂ de o luptĂ mare anevoiosĂ: cĂ astĂđi nu mai e vorba de unŪ scaunŪ sĂu de unŪ votŪ în parlamentulŪ maghiarŪ, nu de Ăre-cari micĂ concesionŪ națională limbistice sĂu politice, — nu, cĂci în critica situațiune, în carea ne aflĂmŪ, tĂte acestea lucruri bagatele și secundare suntŪ; astĂđi cauza națiunii întregi, ba mai multŪ; onĂrea națională a poporului romĂnŪ este în jocŪ a poporului, care prin uneltirile mĂiestriei și ale forței scoșĂ din tĂte pozițiunile luptei constituționale, și-a gĂsitŪ ultimulŪ refugiu în alŪ Vostru cercŪ electoralŪ. Tocmai însĂ de acea totŪ d'odatĂ aminte sĂ VĂ fĂi, cĂ adversarii nĂștri politici tĂte vorŪ încerca, pentru d'a ne scĂte și din acĂstĂ unicĂ fortĂrĂță. SĂ fiți pregătiți, cĂ ei, precum lesne de prevĂđutŪ e, astĂdatĂ întrĂ alegerea mijlocĂrĂrĂ încă mai puținŪ scrupuloși vorŪ fi ca pĂnĂ acuma. D'aceea VĂ đicŪ: Veghiați și pĂđiți; sĂ nu VĂ amĂgĂscĂ șĂptele false, nici sĂ nu VĂ spĂriĂ amenințĂrile, nici corupțiunea sĂ nu se furișĂcĂ în inimile VĂstre.

Fiți bĂrbați și repĂtŪ, sĂ nu perdeți din vedere, cĂ astĂđi chiĂmați sunteți a apĂra onĂrea și demnitatea națiunii.

Caransebeșiu, în 12 Octomvre st. n. 1887.

Cu acĂsta VĂ salutĂ din inimă alŪ Vostru alesŪ deputatŪ

generalulŪ TraianŪ Doda m. p.

In memoria lui IacobŪ Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei” a mai primitŪ urmĂtorele telegrame și scrisori de condolență:

Braila, 3 (15) Octomvre.

Deși târđiu, ne asociĂmŪ la durerea ta. Primesce sincere condolențe pentru pierderea iubitului tĂu tată.

Neculae, IoanŪ și VictorŪ Perlea.

Bucuresci, în 25 Septemvre v.

Iubite amice! Am simțitŪ prĂ tare durerea pierderii tatălui tĂu, care ca RomĂnŪ și ca omŪ a fostŪ unulŪ din cele mai curate, mai frumoșe și mai bĂrbĂtesci caractere din cĂte am întĂlnitŪ eu în viață; sĂmșescŪ durerea pierderii acum scriindu-ți și o voi simți-o cĂtŪ voi trĂi, cĂci celŪ ce a avutŪ fericirea de a fi amiculŪ tatălui tĂu, nu ilŪ pĂte uita.

BunŪ, blĂndŪ, nobilŪ, și bĂrbĂtescŪ în decisiunile și sentimentele sale, elŪ nu a avutŪ Dumneđeu mai mare decĂtŪ națiunea romĂnĂ în credința sa, nu a avutŪ idolŪ mai mare în viața sa, decĂtŪ patria și poporulŪ sĂu!

Și pasŪ în pasŪ cu aceste sentimente marimergea credința neclintitĂ în viitorulŪ RomĂni, lorŪ, cari odatĂ scĂpați de mișelile din întru și din afarĂ, se vorŪ putĂ desvolta astfel, încătŪ sĂ pĂtĂ reversa rađele intelectualității lorŪ genetice în jurulŪ lorŪ.

Ce mari erau bĂtrĂnii nĂștri și ce micŪ suntemŪ noi!

Ei au aruncatŪ în inima romĂnimei fala de a fi RomĂnŪ și credința în mai bine; ei ne-au avĂntatŪ luptĂ și munca intelectualĂ; ei ne-au învĂțatŪ sĂ ne iubimŪ și stimĂmŪ între noi; ei ne-au asiguratŪ limba, fĂrĂ de care viața nĂștrĂ națională nu este cu puțință, ei au aprinsŪ foculŪ celŪ sfĂntŪ alŪ naționalismului, la rađele cĂruia aici la noi polipulŪ fanarului și-a arsŪ brațele vampiresci, Ăr la voi, v'ați oțĂlitŪ pĂnĂ în ultima colibĂ romĂnĂ astfel, încătŪ strigați cu toții în unŪ puternicŪ corŪ: „trĂimŪ ca RomĂnŪ, ori nu trĂimŪ!”

Ce grea le-a fostŪ bĂtrĂnilorŪ nĂștri viața ca RomĂni și ce ușĂrĂ ne este nouĂ!

Și imĂ este fricĂ, cĂ tocmai fiindu-ne viața nĂștrĂ prĂ ușĂrĂ, noi vomŪ începe a degenera, mai alesŪ cĂnd nu vorŪ mai fi între noi reprezentanți din acei bĂtrĂni mari, între cari fericitŪ

tulă tēu tată a fostu unul de cei mai de frunte. „Fallen seh' ich Zweig auf Zweig, Nur noch bleibt der morsche Stamm!“ ȝice Grillparzer, și Dōmne, tare se mai potrivește pentru împrejurările nōstre actuale!

Speranța care ne mai rămâne este, că dōră totuși va rēsări vre-o odraslă sănătoșă din vechiul trunchiu și va spulbera gunoiul destrucțiv și infectator, care de unū timpū încōce pré se îmbulzește la suprafața corpului nostru național.

Atăta ne-a mai rēmas, dér atăta ne ajunge ca să ne îndatoreze a munci mai departe pentru ideilele bētrānilorū nōstri, luptāndū pentru împlinirea lorū în contra lipselorū și a sērăciei, în contra mișeilorū și-a violenței, în contra intrigei și-a minciunei.

Greu le-a fostu lorū, ușorū ne este nouē, iubite amice, căci „Si nos pro nobis, quis contra nos?“

Etă receta triumfului nostru viitorū; urmāndu-o, vomū înfrumșeța mormintele bētrānilorū nōstri cu flori neperitōre și înfrumșețarea acestorū morminte este datoriā publică romānă, căci ne suntū mormintele sfinte ale neamului romānescū; ne urmāndu-o, vomū peri, ér în pomelniculū popōrelorū vomū primi ultimulū locū, după cum se cuvine nemernicilorū.

Indolența și apatia, care ne încunjură de tōte părțile, nu este ertatū să ne spariā, iubite amice, căci suntū numai semne trecētoare ale timpului. Când gunoiulū este la suprafața, atmosfera nu mirōșă a rose! Dēr ploile binefăcētoare spalā miasele gunoiului și rosa profitāndū de elū crește și înflorește mai frumosū și se face mai bogată în parfumū.

Acum értă-mē să-mi închidū restulū durerii în inima mea și să ne mai bocescū pe iubitulū unchiășū, cu care am petrecutū atâtea ȝile frumōșe în viēță, încāldindu-mē totdeuna la foculū sēu naționalū nestinsū; dér te rogū permite ca durerile aceste generale să le simțescū și soția mea, pe care atātū de multū o stima și iubea tatălū tēu, precum și unchiulū ei Popdanū căpitanulū cu care sta în mai vechi legăturī amicale.

Noi toți trei vē exprimāmū vouē tuturorū celorū orfanī condolențele nōstre; dér în specialū pe tine, iubite amice, nu te mângāimū, căci mângāierea este a celorū slabī, și tu ești pré bravū soldatū alū românismului, ca să mai aibi lipsă de mângāiere.

Mergī înainte pe calea începută și urmēzā marelui tēu tată!

I Neagoe.

P. S. — Familia I. Colțescu se rōgă să-i permitē a și exprima sentimentele sale de condolență prin graiulū meu.

Idem

SCIRILE DILEI.

„Tagblatt“ din Berlinū anunță abdicarea în curēndū a împēratului Wilhelm în favōrea nepotului sēu. Pressa independentă exprimă temerea asupra stării sănătății principelui moștenitorū, și se miră de nepăsarea doctorilorū și de culpabila lorū negligență d'a fi datū voia principelui moștenitorū să facă tōmna o călătoriā la Tablach în Tyrol. De altă parte în Parisū circulă scirea,

că monarhulū nostru va numi *co regentū* pe fiulū sēu, archiducele Rudolf.

—x—

După cum spune „Pester Lloyd“, profesorul Victorū Babeșū a fostu chematū de guvernulū românū ca profesorū la Universitatea din Bucuresci și s'au pusū la dispozițiune 125.000 franci, ca să întocmescă în Bucuresci unū laboratoriu bacteriologicū. Profesorul Babeșiu a corēspondū acestei onorifice invitări; a cerutū ministrului Trefort unū concediu de unū anū, care i s'a și acordatū. Babeșū s'a dusū înainte cu câteva ȝile la Bucuresci.

—x—

Cetimū în „Sieb. Deutsch. Tageblatt“ din Sibiu următoarele: „Debutulū unei sibiiene, alū d-șōrei Amalia Veleanu, a adunatū unū publicū fōrte numerosū în localitățile teatrului. S'a datū piesa „Precioșă“ de P. Alexandru Wolff. Tinerețea debutantei, și înfățișarea ei gentilă și grațioșă a făcutū îndată la prima aparițiune pe scenă cea mai bună impresiune. D-șōra Veleanu e romāncă și d'abia de unū anū vorbește limba germană. Pentru unū timpū atātū de scurtū, pronunțāțiunea ei este peste așteptare curată și respicată. Se înțelege că, fiindū începētoare, joculū ei nu are acea liberă naturalitate și naivitate, cum să recere în fantasticulū rolū alū „Precioșei“, ci din contrā face de multe ori impresiunea că a învățat' o pe de-a-rostū, declamațiunea în sine nu este fără avēntū, dér fără modulațiunea recerutā pentru diferitele dispozițiuni, pré monotōnă și prea cāntāndă și nu destulū de liberă de neregularitate în întōnarea construcțiunei — și organulū încă nedesvoltatū. Cu tōte acestea gāsimū de justificatā împrerurarea, că a plăcutū multū publicului manifestāndū acēsta prin nenumēratele aplause ce le a seceratū tinēra debutantă. La finea actului întâiu i s'a oferitū o corōnă de lauri, care încă de aci înainte va trebui să și o cāștiginē tinēra actriță“. — Și noi trāmitemū felicitările nōstre tinerei actrițe pentru primulū ei debutū; o consiliāmū în același timpū în interesulū ei ca să nu neglige nici unū momentū a face mereu și studii teoretice pe lângă praxa de pe scenă.

—x—

Vice-președintele kulturregyletului din Clușiu, profesorul Dr. Jeny, a muritū.

—x—

Congregațiunea comitatului Neutra s'a deschisū la 10 Octomvre cu o ședință furtunosă. „Patrioții“ s'au certatū strașnicū, imputāndū o osiția guvernamentalilorū și funcționarilorū, că la alegerea de deputatū dietalū în Uezbegh au pusū de *au împușcatū pe omeni ca pe câni*.

—x—

Scandalōsa scrisōre a fișpanului din Somogy privitōre la alegerea ministrului Szechenyi ca deputatū și adresatā ministrului de interne, a fostū publicatā de advocatulū Franz Vargay, precum declarā elū însuși cătrā „Budapest“. Vargay asigurā de almintrelea, că n'a ajunsū în posesiunea scrisōrei pe cale necorectă. Foile guvernamentale spusēsērā, că scrisōrea a fostū luatā din biuroulū ministrului de unū necunoscutū în absența funcționarilorū și servitorilorū. Asta-i cam pré bōcānă nāscocire guvernamentală.

—x—

„Națiunea“ află, că comisiunea romānă de remontă, care se află în Rusia, a primitū dela ministrulū românū de rēsboiu ordinulū de a cumpēra unū nou numărū de cai pentru armata romānă. Comisiunea de remontă, care se află prin Caucasia, se compune din d-nulū colonelū Gigartu și veterinarulū Bădulescu.

—x—

Precum e informată „Militär-Zeitung“ din Viena, încercările și ameliorările pusci cu repetiția *Mannlicher* s'au terminatū. Deja societatea fabricii de arme austriace a primitū însărcinarea de a grābi fabricarea puscelorū după modelulū acceptatū, calibrul micū (8 ori 9?).

—x—

În comuna Szada din comitatulū Pestei au trecutū de curēndū 32 familii dela credința reformată la confesiunea baptistă. Ele au petiționatū la ministrulū cultelorū, ca să-i dispenseze de taxele ce au să le plătescā bisericei reformate. Ministrulū însă a respinsū cererea și a avisatū comitatulū Pestei să procedā contra Baptiștilorū în sensulū ordinațiunei contra Nazarenilorū.

—x—

O depeșă din Kievū spune, că ȝilele din urmā unū numărū de 64 tinerī evrei au trecutū la religiunea creștină ortodoxă spre a putē urma cursurile universitare în Rusia. Ministrulū cultelorū din St.-Petersburg a dispusū imediată lorū înscriere la osebite facultăți, și a datū o circulară cătrā tōte Universitățile din imperiu favorabilă neofiților.

—x—

„Epoca“ află, că distinsulū chimistū Dr. Istrati a descoperitū unū nou corpū chimicū căruia i-a datū numele de franceină, în semnū de recunoștință pentru Franca, unde d-sa și-a făcutū studiile.

—x—

Din Cernăuți se raportēzā: Cu ocașiunea săpăturilorū la promontorii Carpaților, și adevă lângă satulū Hlinica în Bucovina, acolo unde legenda populară crede, că suntū comori și unde a pusū deja în mișcare multe sape, a fostū descoperitū o tabēră (castrum) lungă de 600 și lată de vr'o 200 pași. S'au gasitū și obiecte antice, ca măciucul de bronzū, unelte de pētră și pāmēntū arsū. Săpăturile se continuā.

Esposițiunea agricolă din Zērnești.

(Urmare.)

Astfelū deschisă esposiția, ilus. Sa fū condusū mai întâiu în odaia din stānga, apoi în cea din drepta.

În acestea 2 odāi au fostū espuse lucrurile de mână (textile) ale femeii romāne din cerculū Branului. Vederea atātōr mii de obiecte, arangiate cu atāta gustū, a surprinsū în modū plăcutū și pe cei mai pretențioși vizitatori. Esposiția în modulū cum s'a prezentatū ea publicului, nu numai unei comune, ci chiar și unui orașū ar fi făcutū onōre.

Au fostū espuse peste așteptare multe lucruri, așa că vizitatorulū nu scia la ce să se uite și ce să admire mai întâiu. Am vēdūtū espuse ștergare (invēlītōre de capū) fōrte fine și prețioșe; cămeși femeesci și fote cusute cu firū de o frumșețe rară, fețe de perini, cuverte de masă și patū, o mulțime de costume care de care mai frumōșe, tōle, strae, covōre, postavuri, dimii și tōtū ce este neapēratū de lipsă în casa unui țēranū până la opincă, tōte în abundență, tōte de gustū.

Nu voiu numi numele nici unei femei, care a avutū bunēitatea a espune cāte ceva, căci nici nu sciu pe care să o numescū mai întâiu, ér erōrea cea mai mare aș comita, de a lāudāndū cu numele pe unele, aș retācē sēu aș uita pe altele, căci ele tōte meritā laudă și recunoștința nōstră.

În locū de premii bănesci sēu diplome, servescā-le de satisfacțiā convingerea, că ele s'au prezentatū publicului în unū modū demnū de tōtā laudă, că nu numai noi, cari ne-amū datatū a cunoșce trainicile și frumōșele lucruri textile din mână femeii romāne, ci și streinii au fostū surprinși de ceea ce li-a înfățișatū esposiția din Zērnești. Atātū de tare au plăcutū multora multe lucrări, încātū erau aplicați a și-le cumpēra cu orice prețū, dér femeile nōstre, nededate cu esposiții, n'au arātātū nici prețurile, nici aplicarea de a vinde obiectele espuse.

FOILETONU.

TIMOTEIU ȐIPARIU

(Urmare.)

Dēcā noi Romānii amū trăi o viēță mai intelectuală, dēcā celū puținū pe câmpulū cultivării nōstre literare amū trăi o viēță mai înfrățitā cu totū ceea ce este neamū romānescū pe fața pāmēntului, mōrtea lui Timotei Cipariu, care s'a întēplatū acum vr'o patru sēptēmāni (la 3 Septemvre s. n.) în orașulū scolarū alū Romānilorū, în Blașiu, ar fi fostū unū evenimentū ce s'ar fi resimțitū dincōce de Carpați totū cu atāta emoțiune cât și dincolo.

Dēr, din nenorocire acum, la noi, preocupāțiunile suntū mai multū locale de cătū naționale; ne orbescū omenii cu vaȝă trecētoare și nesocotimū pe cei cu calități și virtuți trainice. D-lū Ioanū Ghica a ȝis' o fōrte bine în cuvintele ce d-sa a consacratū acum căți-va ani poetului Grigore Alexandrescu. D-lui ne a arētātū cum pentru unū omū secū, care a fost de ȝece ori ministru și pōte a încurcātū tōte, se scōlā, la noi, marea și sarea, tōte corpurile constituite, ministri și profesori, ca să-l înșotēscā cu alaiū până la grōpā; ér pentru unū mare poetū, cum a fostū Grigore Alexandrescu, abia căți-va

inși, vechi prietini ai lui, urmēzā în tăcere, fără steaguri, fără tobe și fără surle, modestulū lui dricū, ce trece nebăgatū de nimeni în sēmā.

Totū așa de puținū rēsunețū a avutū aci, în Romānia liberă, și trecerea din viēță a celui mai renumitū și mai eruditū cunosctōrū alū limbei nōstre, a hārbatului, carele, prin sciința și patriotismulū sēu luminatū și desvoltatū, era privitū ca și ultimulū părinte și reȝimū alū acelei părți din Romānime, ce nu-i pārtășă la independența romānă.

Chiar cei de aci, cărorā oficialū le era impusā datoria, în numele sciinței romānesci, de a întinde, cu acestū jalnicū prilejū, o mână frățescă consāngenilorū nōstri, striviți acum sub căleaiulū ungurescū, chiar aceea, — omeni ce trăiescū mai multū cu frica de a supēra pe străini, decâtū cu grija și cu dorința de a întări legāmintele naționale, — aceea s'au prefăcutū că n'au nici scire, cum că Romānii din Austro-Ungaria au pierdutū, vai! în aceste ultime ȝile acea mare umbră ocrotitōre a celui mai veneratū patriotū, a unui adevēratū luceafērū intelectualū alū națiunei.

Negreșitū c'ar fi fostū cu totulū intraltfelū, dēcā octogenarulū eruditū și patriotū românū dela Blașiu s'ar fi broditū să fiā de ȝece ori ministru la Peșta sēu aiurea.

El a fostū mai multū de cătū atāta! Totū renū-

mele zadarnicū alū omenilorū de statū se va risipi ca cenușa în vēntū, atun-ī când flăcāraia lucitōre ce-i împresōrā în timpulū prigonirei, va fi mistuitū trufașā lorū tulpinā; dér meritele hārbatului carele, o viēță întregă, a muncitū spre a desțeleni și a prāși țarina cea mai temeinică a naționalității nōstre, adevă spre a descurca ițele impletecite ale limbei strămoșesci, meritele aceluia din ȝi în ȝi se vorū ivi mai vii și mai mărite.

Și să nu ni se spunā, că vorbindū astfelū, noi esagerāmū faptele cu vre-o precauțare.

Cu meștesuguri diplomatice, ba chiarū și cu vitejia în rēsboie, Romānii și-au susținutū, în adevērū, pe icl și pe colea, de aȝi până māne, în timpū de mulți secolī, existența lorū ca staturī când mai mari, când mai mērunte. Dēr ceea ce i-a săpatū mereu de nimicire, ceea ce i-a făcutū să trăiascā viēța dāinuitōre, viēța neprecurmată, vēțā de la o laltă întinsă preste totū pāmēntulū romānescū, aceea a fostū numai și numai limba lorū. Întrīnși neamului romānescū; cu dēnsa au petrecutū și au străbătutū ei tōte nevoile; cu dēnsa vorū învinge până la sfāșitū. Ea este pentru dēnsii steagulū, labarulū biruinței, precum a fostū crucea pentru întâiulū împēratū creștinū. Despre dēnsa ni-se pōte ȝice nouē:

In hoc signo vinces! Cu acestū semnū veți învinge!

Onōre de frunte se cuvine dér stegarilorū ce au

În odaia a 3-a erau espuse toate produsele de câmp, grâu, ovăși, orz, cucuruz, cartofi, (picioți); tot felul de pome și toate soiurile de verdețuri sau zarzavaturi, compoturi, dulceturi, brânză, lapte, unt etc. toate acestea erau în mod destul de abundante.

Aici am văzut grâu arătat din P. Mărului și grâu de primăveră din Șohodol, foarte greu și frumos, un fel de ovăși deosebit din Cuciulata; pome alese și gustoase dela păr. Leonte Pușcariu din Șohodol, Ion Șenchea din Zărnesci și Ion Măneacă din P. Mărului, am văzut morcov, păstrânoi, pătrânjei, varză, ceph și felurite cartofi foarte frumoși, dovada destulă, că deca o femeie grijese și cultivă bine grădina, poate să producă cele mai frumoase verdețuri, atât de necesare pentru culina ei, și că nu va mai fi silită a cumpăra în toate ținuturile cu prețuri scumpe verdețurile, ce se a lucu dela Brașov și Stupini; pentru femeile noastre — sunt sigură — a fost de cel mai mare interesu expozitiunea de verdețuri, căci nereușita acestora se ascia până acuma climii și pământului steril; verdețurile espuse însă au probat din deajuns, că reușita lor depinde dela munca și diligența, cu care se cultivă.

În odaia a 4-a au fost espuse: florile, tot soiul de arbori din pădure, tot felul de scânduri, ole, cărămidă, țiglă și vânatul, er în undele riului dinaintea edificiului au fost pusă în lucrare un ferăstrău venețian și o piuă, ambele în miniatură, lucrare foarte frumoasă, secerându esponenții acestora aplausele tuturor vizitatorilor.

După vederea tuturor acestora publicul cu mica în frunte se duse la espozitia de vite. Acesta nu era așa de bogată, precum ne așteptam, cu toate acestea erau destui boi de jug foarte frumoși, cai încă erau mai puțin reprezentate au fost bivolițele, porcii, oile și vacile cu lapte. Deși este știut, că în Bran și Poiana Mărului sunt multe și frumoase vaci cu lapte, totuși erau foarte puține, așa că juriul s'a vădit silit din lipsa de vaci cu lapte premiul prim destinat pentru acelea, a-lu da pentru boi de jug.

Dela vite trecurăm Bărsa, unde erau plugurile, cu cari apoi se făcăr diferite probe, se arăt practice și întrebunțarea unor mașini. În fine trecurăm înainte spre locul de întrecerea în fugă cu cai; cai încă erau puțini, din singurul motiv, căci mulți, cu cai destul de buni, nu s'au prezentat, creșându, că pentru întrecere s'ar cere cai mai frumoși.

Se întrecură vr'o 10 inși cu caii lor, er mulți dintre privitori vădându ce ușor au câștigat unii premiul, diceau, că deca ar fi avut caii lor, ar fi luat ei premiile.

Terminându-se și acesta, comisiunile juriului își începură activitatea lor, er publicul neputându-se sătura de vederea obiectelor espuse, se grămădi erau prin odăile espozitiunii. La 4 ore se întruniră vre-o 100 persoane la o masă comună în spațioasă și frumoasă sală a edificiului de școlă, și toți prea mulțamiți de reușita acestei espozitiunii, deteră curs liber bunei dispozițiuni și petreceri, ce se mai potenta prin executarea cu precizie a diferitelor piese de musica lui Rusu. Ca de regulă nici aici nu lipsiră toastele dela rëndul lor; mai întâi toastă Ilus. Sa pentru sprijinitorul ataror expozitiunii, pentru Es. Sa D. Ministru de industriă, comerț și agricultură; toastă apoi N. Garoiu pentru I. S. D-lu comite suprem și președinte alu reuniunii agricole și totu pentru II Sa d-lu I. Lengeru. Se mai toastă pentru comitetul arangiator, pentru directorele bunurilor erariale, pentru esponenti, pentru d-lu primu-pretore Belle, pentru preoțime etc. Ridicându-se masa, comisiunile din jur își făcură propunerile pentru împărțirea premiilor și diplomelor, er premiații, cari au mai fost față, și-au primit premiile din mâinile d-lui notar alu reuniunii Ciagi.

După acestea Ilus. Sa onoră cu visita pe mai mulți onorațori din comună, cercetă și fabrica de hârtia, er terestrul d-lui Mețianu din cauza timpului înaintat fiindu deja s'era nu l'a mai putut cerceta.

Într'aceea o parte din public începă a se depărta cătră casă, rămânându numai aceia, cari voiau a participa și la balul, ce Reuniunea femeilor române din Zărnesci și juru din incidentul acestei espozitiunii aranjase în s'era de 18 Septemvre.

Acesta a fost unul dintre cele mai frumoase și mai bine cercetate baluri; deja la 9 ore sala era plină de un public numeros și distins. Ilus. Sa d. comite suprem încă participă, primitu fiindu la intrarea în sală de d. na Garoiu președinta reuniunii cu înăscurta-i ofabilitate. Se începură și continuă diferite jocuri în cea mai frumoasă ordine. Mai toate domnișorele și o parte mare și dintre d'omnele participă în frumoasele costume naționale. Multu contribuă la petrecerea publicului jocurile „Românul” și „Bătuta”, jucate cu multa dexteritate și tactu de 13 tineri studenți în costume naționale cărora, la cerere, on. Direcțiune a gimnasiunii din Brașov avu bunăta a-le concede participarea, pentru ceea ce Reuniunea li aduce mulțamiță și pe această cale onoratei direcțiuni, precum și tinerilor studenți, a căror purtare demnă și cu tactu în decursul întregii petreceri le servece numai spre laudă D lor.

(Va urma.)

Incunoscintare. Invețatorii George Moianu și Candidu Mușlea din locu voru începe și voru continua peste tota erna cursul de impleturi, destinat poporului nostru brașovenesc din Șcheiu, Vineri în 16 (28) Octomvre a. c. la 2 ore d. a. în școlă română de fete din Gröveru. Prelegerile și eserețiile de lucru se voru ține Vinerea dela 2 ore d. ameli până s'era. Programul este următorul:

a) Pentru fete: 1. Impletit de p'eri; 2. Impletit de pipirig și de pae și coloritul paelor; 3. Impletit de papură; 4. Impletitul scaunelor de salonu cu trestia fină (de mare).

b) Pentru feciori: 1. Impletit de papură; 2. Impletit de nuele, coloritul și lacuitul nuelelor și alu obiectelor impletite; 3. Impletitul scaunelor de salonu cu trestia fină.

NB. Permițendu timpul, se va propune și despre coloritul mobilelor, vâpsitul lănei și poleitul lemnului.

Cei ce voru voi a cerceta acestu cursu se se însue la George Moianu până în 15 (27) Octomvre a. c. în ori care și dela 1—2 ore d. a. Deca din poru nu voru fi participatori în numera corăspunătoru, atunci voru fi primiți și alți indiviți. Insinuarea pentru acestia se face din 17 (29) Octomvre până în 23 Octomvre (4 Noemvre) a. c. dela 1—2 ore d. a.

Se atrage atențiunea poporului din Șcheiu asupra acestui cursu, căci neinsinuându-se până la terminul susu amintit și primindu-se alți indiviți, mai târziu nu voru avu locu și a lor va fi pierderea, căci voru avu cu unu isvoru de venitur mai puțin.

Ultime sciri.

„Daily-News” primesce dela corespondentul seu din Constantinopolu scirea, că în cercurile politice din acestu orașu se crede, că s'ar fi încheiată o alianță între Rusia și Grecia, acesta din urmă avendu misiunea să năvălescă în Macedonia, decă Austria s'ar încercă să susțină pe Bulgaria.

Ținendu s'era de această scire, nu se p'ote se nu bată la ochi faptul, că Regele Greciei, care a petrecut Țilele aceste în Viena, a refusată invitarea monarhului, de a descălea în palatul Curții, pretextându că călătorece în cel mai strictu incognito.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.”)

PARIS, 15 Octomvre. — Ministrul de resboiu generalul Ferron a telegrafiat generalului

Boulanger, că a decretat asupra lui o pedepsă de 30 zile arest; în cursul acestui timpu e înlocuit în comandă. Se asigură, că consiliul de ministri găsece că pedepsa nu e de ajuns. Mai mulți ministri au cerut concedierea lui. Comisiunea bugetară a constatat, că Boulanger a cheltuit ilegalu optu milioane pentru îmbrăcăminte armatei teritoriale.

MADRID, 15 Octomvre. — Nisce agitatori au vrut să provoce în Barcelona o revoltă a lucrătorilor. Voindu printr'o manevră să atace bursa, guvernatorul zădărnici această manevră concentrându gendarmeria.

LONDRA, 15 Octomvre. — Lucratori fără ocupațiune se duseră la Mansionhouse, reședința Lordului Mayor, core însă n'a primit deputatiunea. De aci se duseră mai departe, amenințându, fluerându și cântându Marseilea, înaintea redacțiunii „Standard”, unde erau făcutu turburări până ce poliția a împrăștiat mulțimea. Caracterul turburărilor e foarte amenințator.

DIVERSE.

Descoperiri archeologice. — Cetim în „Liberalul” din Iași: Cu ocazia derimării casarmelor ruinate și a Țidului cetății ce încungiura vechiul și tradiționalu palatu alu domnitorilor Moldovei s'a găsit la o adâncime aprăpe de 3 metri unu craoi uman, fără alte oseminte. Aprăpe de acelu locu, s'au mai găsit o parte de obuz de formă conică, er sub Țidirea unde a fostu din vechime casarma escadronului de ulani, și mai în urmă a escadronului de gendarmi călări, s'a descoperit gura unei pivnițe cu mari bolți de piatră, avendu o mulțime de hrube ce se întind pe sub piața palatului, dintre care una din hrube este infundată cu o mulțime de bucăți de cărămiți, ce se presupune că ar masca trecerea mai departe. În privința craniului, există mai multe versiuni. După unii se crede că ar fi capul lui Motok, er după alții, capul vornicului Velico Costin. Versiunea din urmă este susținută prin aceea, că Velico a fost Țiatu lângă cisma din porunca lui Constantin Cantemir VV., și în adevăr că capul este găsit foarte aprăpe de urmele unei cișmele, unde după cum se dice ar fi fostu casarma semenilor. Noi nu afirmăm nici una, nici altăcăci se p'ote că capul găsit se fiă alu vreunui altu condamnatu politicu, care după cum spune istoria se înfigea la porța Curții. În ori-ce casă ar fi dorit să se rânduiască o comisiă de bărbați competenți spre a se ocupa de aceste descoperiri.

**

Metoda de a nu mirosi și fumega lampa. — Înainte de a întrebunța fitilul, ilu bagă în oțetu tare de vinu, și astfel va arde fitilul fără a fumega și fără mirosu.

Logodnă. — Ionu Mihalcea cu Elena Vioreanu logoditi. Bucuresci-Buzeu, Septemvre 1887. — Eugen Bianu și Ludovica Moga fidanțați. Frata, Octomvre 1887. Felicitări căldurose ambelor părech!

Numărul viitoru se va trimite numai acelor domni abonați, cari ni-au trimis prețulu abonamentului. Rugăm decă a grăbi cu reînnoirea prenumeratiunii.

Administr. „Gaz. Trans.”

Editor și redactor responsabil: Dr. Aurel Muresianu.

știut se înalțe mai susu acestu semn de biruință alu naționalității noastre!

În cazul de față, stegarul este unu preot, cu înălțare totu atât de modestă cât și demnă. Liniștea studiōsă i-a fostu pururea dragă, ca ori-cărui omu ce urmărece o idee sănătoasă și cată să scotă dintr'insa unu folos, nu pentru sine, ci pentru obștea întregă. Totuși când a cerut trebuința, acelu pacinic erudit, gârbovit pe carte, a știut a se sume cu mândria și a reclama, mai vortos decătu ori-cine, drepturi pentru frații sei, pentru aceia, la alu căror paladiu elu se instituis paznic și apărător. În luptele politice, glasul lui nu tăcu; elu se rost mai lămurit și mai cutezător decătu alu tuturor. O minte înaltă și luminată ca a lui nu se putea nici injosi nici întoneca în fățarnice și umilate cerșorii. Vorba lui, în adunările politice ale Românilor ardeleni și în fața stăpânilor ce le drămuiau libertățile, n'a alunecat niciodată pe clina temerii și a lingușirilor.

Ast-fel fu indoita fire a lui Timoteiu Ciariu. Scriitor adenc și conscientos alu aranelor încă necercetate ale limbei românesce, atunci când elu se isola de lume în singuratu locaș, elu nu se dete în latură când fu vorba de a se lupta pentru reintregirea drepturilor sociale și civile ale Românilor din împărăția austriacă. Amorul nemărginitu alu sciinței nu lu a lungă cu totul din luptele politice, și deca cel d'înteu

ii înlesni temeiuri puternice pentru susținerea cestorlalte, apoi, pare-ni-se, că și acestea avură asupra acțiunii sale de erudit ore-care înriuriri, de care cată să ținem s'era spre a ierta filologului nostru ore-cari exageratiuni, ore-cari abateri pe t'ăruri curat științifice.

Vom reveni asupra acestei materii și ne vom cerca să dovedim în ce chipu une-or nobilulu simțementu alu patriotismulu scălciază pe nesimțite chiar și pașii sciinței, atunci când cei ce o cultivă nu se pot bucura de toate libertățile. Șciinței îi trebuie în adevăr aeru liber, spre a se desvolta în voe deplină. Erudițiunea asuprită este dispusă a se devota, a se sacrifica adesea și ași minți sie-și, cu gându și cu scopu de a scăpa ast felu de sub jugulu ce îi împedică sporirea.

Când vom arăta, care au fost ideile după cari s'a cărmuit T. Ciariu în cercetările sale asupra limbei române, considerațiunile generale pe cari le-amu premis aci voru esplica, sperăm, pentru ce densul — unu omu așa de bine înștratu cu toate darurile unui filologu de prima ordine, — n'a sleit cu totul isvorele sciinței întru ceea ce privesce studiul limbei românesce, pentru ce elu a mai lăsat multu de făcut și altora cari, mai fericiți decătu densul, n'au a se mai lupta cu prejudețele etnice ce îi impuneau lui robirea Românilor, din Ardél și nepregetata lor temere de a fi înglodati din pricina graiului lor împetrițat, cu alte limbi străine.

Acestu punctu este acela, pe care ne propunem a lu trata, schițându altă dată în câte-va repeți trăsuri natura studiilor limbistice ale lui T. Ciariu și sistema pe care elu o adoptase pentru limpedirea și cultivarea limbei române, pentru scrierea și pronunțarea ei.

Deocamdată vom să însemnă mai anteu cele de căpetenie ale lui fapte și lucrări.

De vr'o deca ani încoce, Ciariu carele în cursu de patru-deci de ani tipărise nenumerate cărți, cărți religiose și cărți didactice, cărți de pomelnică și cărți de erudițiune, Ciariu nu a mai publicat nimic. Ore, în acestu timpu n'a mai lucrat minte, ochii și pana b'etrânului erudit?

Acosta nu e de creșut. Lumea din Blașiu, lumea din întregul Ardél șcia, că slăbitu de puteri fizice der nu de loc sleit de agerimea spiritului, elu își petrecea timpul singularu, retras în cășciōra lui, unde citea și r'esoia mereu enorme volume scrise și tipărite în limbele orientului, ebraică, siriacă, arabă, persană și turcescă, pe care le cultivase încă din anii tinereții sale.

(Va urma.)

Cursul la bursa de Viena
din 14 Octombrie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	99 85
Rentă de hârtie 5%	85 75
Imprumutul căilor ferate ungare	149 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	96 90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	114 22
Bonuri cu cl. de sortare	104.—
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.—
Bonuri rurale transilvane	104 50

Bonuri croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vin ung.	—
Imprumutul cu premiu ung.	122 75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 50
Renta de hârtie austriacă	80 95
Renta de arg. austr.	82 25
Renta de aur austr.	112 10
Losurile din 1860	135.—
Acțiunile băncii austro-ungare	84.—
Act. băncii de credit ung.	284 75
Act. băncii de credit austr.	283 70
Argintul — Galbină împărătesc	5.93
Napoleon-d'ori	9.93
Mărci 100 imp. germ.	61 40
Londra 10 Livres sterline	125 50

Bursa de București.

Cota oficială dela 26 Septembrie st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	93 1/2	9 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
" " (5%)	91 3/4	92 1/4
" " urban (7%)	103—	104—
" " (6%)	96—	97—
" " (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca Națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14. 1/4	15.—
Bancnote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursul pieței Brașov

din 15 Octombrie st. n. 1887.

Bancnote românești	Cump. 8.57	Vënd. 8.66
Argint românesc	8.49	8.54
Napoleon-d'ori	9.89	9.96
Lire turcești	11.21	11.28
Imperiali	10.21	10.36
Galbeni	5.86	5.90
Serisurile fone. Albina 6%	101.—	102.—
" " 5%	98.—	99.—
Ruble Rusești	109.—	110.—
Discontul	7—10%	pe an.

Numai
f. 1.80

Umezeala, frigul!
nu vatemă!

impermeabile, căldurose, durabile și admirabil de eficiente sunt

JACHETELE
(„Bürger“-Jacken)

de lână împletite, de postav și de Loden, care se potrivește foarte frumos, pentru toamnă și iarnă, pentru Domni, Doamne, băieți și fete, toate cu preț egal de fl. 1.80 în l. calitate împletite. Aceste Jachete sunt pentru toți oamenii cel mai necesar vestiment, și se află gata în culorile cenușiu, cafeniu, sură, [melirt] drap, bordou, albastru și negru. Cine poartă o asemenea Jachetă este ferit de frig, pentru că se strânge bine pe orice corp și talie, conservă o căldură potrivită și sunt de o valoare neprețuibilă. Afară de cele menționate cu fl. 1.80 se mai află încă două soiuri mai fine:

Din lână-Zephir împletite și căldurose
f. 3.25.

Din Postavă și Loden în calitate călduroasă pentru iarnă
f. 5.10.

Ca măsură este suficientă a arăta grosimea pieptului. — Se trimite contra rambursă numai de
I. FEKETE, Kleider-Versendung.
Wien, Hundstürmerstrasse Nr. 18/59. 3—12

Avis!

Facă cunoscută Onor. publică cumcă mi-au sosit *stofe franțuzesci și englezesci de toamnă și de iarnă.*

Un rëndu de haine completă îl facă în 48 ore, erva o păreche de pantaloni în 6 ore.

Rogă pe Onor. publică a mă onora cu numărăsă clientelă.

ZSIZMOND ÁRON,
croitoru de bărbați.
Ulița Vămei Nr. 8.

Avis d-loru abonați!

Rugămă pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fișia sub care au primită diarul nostru până acum.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă. **ADMINISTR. „GAZ. TRANS“**

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— **GHERLA — SZ. UJVÁR.** —

AMICUL FAMILIEI. Diară beletristică și enciclopedică-literară cu ilustrațiuni, Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în număr de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesiă, nuvele, romanuri, suvenir de călătorie ș. a. — Mai departe tracteză cestiuni practice și științifice, cu reflesione le cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alasă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postali.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericescă, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literare. — Prețulu de abonamentu pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postali.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vëndare și următorele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealul pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui om de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fontana dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codrenu craiulu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Nuvelă de Maria Schwartz traduceră de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Nuvelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de Ioanu Tarco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din f-rea educațiunei. După Ernest Legouvé, membru alu academie. franceze. Prețulu 10 cr.

Barbu cobzarulu. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comediă în 5 acte, după Augustu Kotzebue tradusă de Ioanu St. Șuluțu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vinceti Nicoră prof. gimnas. Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volum de 102 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și rangiate. Prețulu redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și violele, poesii populare culese de Ioanu Popu Reteganulu. Unu volum din 14 côle. Prețulu 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Ohnesdu. Prețulu 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filozofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silasi. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindendă materii foarte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl., câte una deosebită 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptaru teoreticu și practiculu pentru învățamintulu intuitiv în folosulu elevilor normali (pre-

parandiali), a învățatorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovanu, profesor preparandialu. Prețulu unui esemplaru cu porto franco 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-unu opă întocmită după lipsele școlilor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea ilu și recomandăm mai alesu Directorilor și învățatorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romani. De Vas. Gr. Borgovanu. Prețulu 15 cr.

Manualu de Gramatica limbei române pentru școlele populare în 3 cursuri de Maximu Popu profesor la gimnasiulu din Năsăud. — Manualulu acesta este aprobatu prin Inaltulu Ministeru de cultu și instrucțiune publică cu rescriptulu de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școlă populară pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu, profesor preparandialu. Prețulu 80 cr.

Cele mai eficiente cărți de rugăciuni.

Mărgăritaru sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti foarte frumoșe ilustrată. Prețulu unui esemplaru broșat 40 cr. legat 50 cr. legat în pânză 60 cr. legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătura de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritaru sufletescu. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesti — frumoșe ilustrată pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesti. Prețulu unui esemplaru broșat 1st cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplaru trimis franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulu Prea Săntei Vergure Maria a Născătorei de D-șeu urmatu de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplaru espedat franco e 10 cr.; 50 esemplare 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unui esemplaru legat e 15 cr.